

'Hier is het nog fijn om auto te rijden'

Emmen (94.000 inwoners) heeft een echte regiofunctie voor Zuid-Oost-Drenthe. Omdat de gemeente bestaat uit een centrum met negen dorpen eromheen, verspreid over 28.000 hectare, wordt de gemeente ook wel 'stad van dorpen' genoemd. Behalve van en naar school wordt er niet veel gefietst tussen deze dorpen en de stad Emmen zelf. Het aandeel fietsverplaatsingen door de inwoners is gedaald van 39% naar 31%. Op de ritten tot vijf kilometer stapte in 1995 46% op de fiets tegen 49% in 1982-'84. Zie tabel pagina 1.

Wim Eggens, medewerker verkeer bij de gemeente Emmen, is enigszins verbaasd over de CBS-cijfers. "Dat er sprake was van een daling, was bekend, maar de mate waarin niet. Emmen is altijd een fietsvriendelijke gemeente geweest", meent hij. "In 1972 hadden wij al een uitgebreid plan van aanpak om het fietsen te bevorderen en volgens mij is de aandacht voor de fiets sindsdien niet verslapt, dus eigenlijk hadden we veel beter moeten scoren."

In het Verkeerscirculatieplan uit 1985 werd een heel fietsroutenetwerk voor de kern Emmen vastgesteld, waarvan inmiddels een groot deel is gerealiseerd. Bijna langs elke belangrijke weg ligt een vrijliggend fietspad. Bij de inrichting van de 'stadsvloer' in 1992 moest het

doorgaand autoverkeer het veld ruimen. Nu is het centrum het domein van voetgangers en fietsers. Ook werden fietsparkeerplaatsen, waaronder één bewaakte stalling, gerealiseerd op plaatsen waar veel fietsen stonden.

Buitendorpen

Toch is de realiteit dat er relatief weinig fietsverkeer is tussen de buitendorpen en Emmen. Voor een bezoek aan het centrum pakt men de auto. Misschien is de daling dan ook minder te wijten aan afgenomen aandacht voor de fiets, dan aan de afwezigheid van een beleid dat het autogebruik ontmoedigt. Er wordt in Emmen graag en veel autogereden. Het autobezit per inwoner ligt volgens Eggens ver boven het landelijk gemiddelde. "Een deel van de gemeente is van oudsher een veengebied met veel armoede. Mensen hebben altijd moeten knokken voor hun inkomen en hun autootje. Nu ze er een hebben, willen ze erin rijden ook."

Afgezien van de gehechtheid aan de auto spelen ongetwijfeld ook de afstanden binnen de gemeentegrenzen mee. Buitendorpen als Klazienaveen en Erica liggen acht à tien kilometer van het centrum van Emmen. Voor de meeste mensen vormt die afstand een te grote barrière om de fiets te pakken; zij stappen liever in de auto. Maar ook vanuit

Veel vrije parkeerruimte in Emmen.

de vijf woonwijken, die allemaal op minder dan vijf kilometer van het centrum liggen, maken de Emmenaren ondanks de goede fietsvoorzieningen veel gebruik van de auto voor centrumbezoek.

Onbetaald parkeren

Hoewel er plannen voorbereid worden om de gemeenteraad keuzes te laten maken over beperking en beheersing van de automobilititeit, is de stad op dit moment met zijn vele dubbelbaanswegen nogal autovriendelijk. Er is weinig gebeurd om het autogebruik te ontmoedigen en op die manier de bewoners van buitendorpen en woonwijken te stimuleren op de fiets te stappen. Zelfs scholieren doen dat niet meer massaal, hoewel de regionale functie van Emmen ook tot uitdrukking komt in een concentratie aan vervolgonderwijs. Veel leerlingen boven de achttien jaar die vroeger op fiets of bromfiets kwamen, hebben nu, dankzij de heersende welvaart een auto, en nemen bovendien medescholieren mee (de OV-jaarkaart ten spijt). De investering in een auto loont: in en rondom Emmen kun je er nog goed mee uit de voeten.

"Er is veel vrije parkeerruimte", geeft Eggens toe. "Naast het gemeentehuis aan de rand van het centrum ligt een betaalde parkeerplaats met tweehonderd plaatsen, maar vlak daarnaast ligt er één met vierhonderd gratis plaatsen. Het wel of niet handhaven van zoveel vrije parkeerruimte in het centrum zal de komende jaren ongetwijfeld onderwerp van politieke discussie zijn. Jonge-

ren in Amsterdam bedenken zich wel twee keer voor ze een auto aanschaffen: ze kunnen hem immers niet kwijt. Maar hier is het nog fijn om auto te rijden." Volgens Eggens speelt daarbij een rol dat Emmen nog alle ruimte heeft. Er zijn geen files en geen parkeerproblemen. "Moet je in zo'n situatie automobilisten het leven zuur gaan maken?", is de algemene gedachte. "Omdat de directe noodzaak ontbreekt, is de cultuur er hier niet naar om de auto hard aan te pakken." Zelf is hij een voorstander van hardere maatregelen: juist om te voorkomen dat Emmen later wel problemen krijgt.

Een andere reden voor de daling van het fietsgebruik binnen Emmen is volgens de verkeerskundige de sterke daling van het aantal scholieren in het voortgezet onderwijs. Deze landelijke trend is ook in Emmen waarneembaar. Ook de invoering van de OV-jaarkaart is een belangrijke factor.

Hoewel Emmen nog steeds een autovriendelijke stad is, krijgt de fiets in plannen voor nieuwbouw of stadsvernieuwing wel voorrang boven ander verkeer. Zo wordt bij de reconstructie van de oudste woonwijk Emmermeer binnen de nieuwe wegenstructuur terdege rekening gehouden met belangen van voetgangers en fietsers. "Het is haast onmogelijk om mensen in de buitendorpen op de fiets te krijgen", concludeert Eggens. "We moeten onze aandacht maar richten op de wijken in Emmen zelf."

"De cultuur is er niet naar de auto hard aan te pakken", zegt Wim Eggens.